

[Erik Hansen.]

blevet taget et initiativ tidligere, da man nedsatte det såkaldte Engberg-Pedersen-udvalg, der specielt skulle tage sig af uddannelsen på bredest basis.

Jeg vil gerne føje til, at nok siger vi, at dette specielt er de midaldrendes og de ældres problemer, men jeg tror, at der for så vidt er tale om en slags akkumulering af problemerne, som sådan set også kan ramme de yngre aldersgrupper. Det drejer sig jo for det første om, at den uddannelse, som den enkelte har gennemgået på et tidligere tidspunkt, forældes. Der kan dernæst være helbredsmæssige problemer, hvor der må et erhvervsskifte til netop i aldersgruppen omkring de 40-50, fordi helbredet ikke kan bære det, det hidtil har kunnet. Endelig kan der være tale om en fastfrysning i det hidtidige miljø; her tænker jeg ikke alene på, at man er fastfrosset rent fagligt set, men også i allerhøjeste grad geografisk set, i det geografiske miljø. Endelig kommer der til, at der op i aldersgruppen 40-50 er stigende familiemæssige forpligtelser, som måske gør, at den mere modne har særlige problemer.

Jeg tror, alle kan være enige i, at der i de problemer, som forslagsstilleren her nævner, ligger en vældig række af hårde kendsgerninger, som tynger meget hårdt på den enkelte også i vort samfund, præget som det er af velstand og fremskridt. Jeg læste sidste søndag en artikel i Jyllands-Posten, der drejede sig om beskæftigelses- og omskolingsproblemer for folk, som i en moden alder måtte ud og finde andet job. Artiklen havde som overskrift „De ældre medarbejdere bliver let kuede“. Jeg tror, at denne overskrift siger en hel del om det psykiske pres for den modne ude i erhvervslivet, som føler sig truet, et pres, som nu engang hører vor tid til.

Jeg læste for nogle år siden en artikel af en vestjysk læge, jeg tror, det var en læge oppe fra Bøvlingbjerg i Ringkøbing amt; han skrev sin artikel på baggrund af en undersøgelse, han havde foretaget af sygdomsårsagerne blandt sine patienter. Undersøgelsen viste, at 50 pct. af sygdomsårsagerne hos de mindre landbrugere i hans patientkreds var angstneuroser; de skyldtes angst for, hvad der skulle ske, hvis den pågældende ikke fortsat kunne være ved

landbruget og have det som erhverv, angst for pludselig at blive syg og dermed stå uden mulighed for at føre bedriften videre. Jeg tror, at hvis man lavede tilsvarende undersøgelser for andre erhvervsgrupper, f. eks. håndværkere og mindre handlende, ville man stort set komme til samme resultat.

Forslagsstillerne nævner en lang række argumenter for at få noget gjort ved disse problemer. Jeg er ikke uenig med dem i de argumenter, de fremfører, ej heller i, at der er behov for at få problemerne løst. Det er naturligvis helt urimeligt, at mennesker, der knap nok har passeret den halve periode af de erhvervsaktive år, skulle være overflødige. Naturligvis kan der gøres noget ved dette, og naturligvis er det at være passiv over for problemet aldeles uacceptabelt.

Jeg vil gerne nævne et par punkter ud over de fem, som forslagsstillerne nævner. Jeg vil gerne nævne, at man kunne indføre det, som man i øvrigt kender fra andre lande, nemlig en omstillingsydelse, en slags mellemting mellem førpensionering og arbejdsløshedsunderstøttelse, noget, som kunne animere til, at man alligevel sagde: lad os prøve at blive ude i erhvervslivet som erhvervsaktiv. Så er der det, som vi altid vender tilbage til, og som man hører næsten daglig, når man færdes de steder, hvor man engagerer arbejdskraft, at når et menneske har fået en vis anciennitet, stiger også kravet til den løn, som den pågældende nu skal have, og der er som sagt af en af de tidligere ordførere noget helt ulykkeligt i, at netop det at være erfaren og være nået op i en moden alder skal være medvirkende til, at den pågældende bliver kasseret.

En anden ting, jeg gerne vil nævne, er deltidsbeskæftigelsen. Jeg har gjort det før her i tinget, og jeg tror, jeg har stillet både to og tre spørgsmål til de foregående arbejdsministre, men jeg må tilstå, at jeg synes, det er et alt for ringe resultat, vi har fået ud af det. Hvorfor i alverden kan den offentlige sektor dog ikke virkelig gå foran og gøre noget ved deltidsbeskæftigelsen? Hvorfor i alverden skal det være noget, som af mange nærmest betragtes som en nådessa, hvis man nu ikke har kræfter til at påtage sig et fulltimejob i erhvervslivet, at få lov at gå på deltidsbeskæftigelse? Jeg vil gerne sige til arbejdsministeren, at han må slå i bordet